

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četr leta " " 650
za en mesec " " 220
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četr leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1:50

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust."

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6.
Avstr. poštna bran. račun št. 24.797. Ogrske poštné
hran. račun št. 26.511. — Upravnškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Iz izvršilnega odbora S. L. S.

Včeraj popoldne je bila seja izvršilnega odbora S. L. S. Načelnik dr. Šusteršič je poročal, da se je shod z upnikov iz sodnih okrajev Višnja Gora-Trebnje - Žužemberk - Litija - Radeče - Mokronog soglasno izjavil, naj se pri nadomestni deželnozborški volitvi kandidira za deželnega poslanca S. L. S. g. Ivan Vehovec, župan v Žužemberku. Izvršilni odbor S. L. S. je temu nasvetu zaupnikov soglasno pritrdir. Župan Ivan Vehovec je tedaj kandidat za dopolnilno deželnozborško volitev.

Izvršilni odbor je nato soglasno sklenil z ozirom na dogodek na Kočevskem naslednjo izjavo:

Izvrševalni odbor S. L. S. se je pečal tudi z dogodek na Kočevskem. Soglasno se je povdarjalo, da je dolžnost S. L. S. brezpogojo braniti državljanke pravice slovenskih rojakov na Kočevskem in zahtevati od politične oblasti, da preskrbi red in mir zanje, od središča pa, da izgrednike kaznuje. Z občovanjem se je konstatiralo, da okrajno glavarstvo v Kočevju ni izvršilo svoje dolžnosti in soglasno se je odobrila zahteva, naj se za to odgovorni okrajni glavar baron Schönberger pokliče na odgovor. S. L. S. stoji na stališču popolne narcene ravnopravnosti in kakor brez ozira na nemško narodnost kočevskih rojakov po svojih zastopnikih v deželnem zboru in odboru smatra za svojo dolžnost skrbeti za kulturno in gospodarsko povzdigo kočevskih deželanov, tako bo tudi vporabilo vsa sredstva, da se bodo tamošnji slovenski rojaki mirno lahko posluševali svojih zakonitih pravic. Izvrševalni odbor nikakor ne zamenjava nasilnih kričačev s kočevskim ljudstvom in zato se nadeja, da bodo vsi razumni in pošteni Nemci na Kočevskem njegovo stališče umevali in odklonili vsako skupnost z ničvrednimi kočevskimi razgrajali, ker je samo na ta način mogoče ohraniti narodnostni mir v kranjski deželi.

Kvaražugonom!

Po Ljubljani hodijo ljudje prihujeni, povešene glave, klobuk na čelu, temnih oči, tiko preklinjevajo. Vsak teden se sestanejo k sedmini. Z debeličimi črkami takrat naznanijo svoj shod.

LISTEK.

Moji prvi glasbeni početki.

Črtica iz mojega življenja.

Fran Gerbič.

V »Novih Akordih« priobčuje gavnatelj Fran Gerbič naslednji zanimivi spis:

Že doma sem rad prepeval, dasravno tedaj še ni bilo na deželi peskoga pouka v šoli. Zato je bilo zame petje v šoli kaj novega, ko sem prisel v Ljubljano. Moj prvi učitelj v tretjem razredu normalke je bil Statin, majhen mož z velikimi očali. Nekega dne, po šolski uri, je vzel gosli v roke, ter nam godel napev pesmi, zraven je pa sam pel. Ko je to nekolikrat ponavljalo, je vprašal, kdo zna zdaj pesem zapeti. Priglasilo se jih je mnogo, toda nihče je ni umel prav zapeti. Nekoliko v strahu sem se priglasil naposled tudi jaz. Učitelj, ki je vedel, da sem prisel z dežele, me je izpočetka nekako nezupno pogledal iznad očal, potem pa sva začela; on je godel, jaz pa sem pel, seveda nemško: »Weiſt du, wieviel Sterne stehen an dem blauen Himmelzelt? itd. Ko sem končal, me je zorel, pa bolj prijazno, pogledal izpod

Ko se jih zbore za tucat, se začne njih mrtaška liturgija. Eden vstane in začne prorokovati o splošnem klerikalnem polomu, o robu propada, o odrtem mehu, o pijavkah in krvosesih, o egipotovski lakoti in sedmih suhih kravah itd. Pijača kaplja poslušalem z visečih brk, ko z grozo poslušajo krvave bajke.

V članku, ki ga je spisal deželni glavar, je dr. Trillerja zgodilo najbolj, da nazivlje deželni glavar liberalce — kvaražugone. Dr. Triller je pač bolj beletrist kot politik, kajti številke in dejstva mu ne imponirajo tako, kakor kak lep naslov. Dr. Triller protestira odločno, da on ni kvaražugon. In vendar se ta klasična beseda, ki jo je skoval veliki mojster Koseški za Homerjevo »mantis kakón« (zli prerok), popolnoma poda liberalcem.

Kaj pa liberalci delajo? Samo koleno in nesreča prorokujejo. Ali se je od njih že kaj pametnega slišalo? Dr. Tavčar, dr. Triller hodita z najmlajšima dikama Ribnikarjem in Reisnerjem po gostilnah, in ta družba zabavlja in prorokuje Ljubljani črne reči. Kvaražugoni imajo že svoje stalne melodije kakor stare babe v Črni gori, ki hodijo k pogrebom jokajo.

Dika kvaražugonov, nekak gvardjan te sekete, je dr. Tavčar. Njegov jok je najgniljevši, kadar joka nad razvalinami Kranjske dežele. On plava v deficitih. Njegovo dušo žeja po primanjkljajih. Vsak teden par sto tisoč pridene, njegova domišljija se razkošno valja v deželnih bankerotih. Proračune in obračune meša kakor godljo in reže iz mesa kranjske dežele krvave klobase pri kvaražugonskih pojedinah.

Pravi kvaražugon se sploh ne da zbegati. Milijon več ali manj je kvaražugon pomoda. Melodija je glavna reč, tekst izpreminja po štefanah. Stare babe tudi ne premišljajo teksta, ker so zaljubljene le v melodijo in lepoto kvaražugonskih arhimandritov.

Dr. Tavčar prorokuje: Bumf! Pol drugi milijon primanjkljaj! Dežela na kantu, vsem Ljubljancanom koža odrt!

Stare babe zajokajo, z muštar kaplja pijača. Sladko čustvo obupa objame kvaražugone.

Dr. Tavčar se pa na tihem smeje. On ve, da je humbug vse kvaražugonstvo. On ve, da so za l. 1908 še liberalci za deželo proračunali primanjkljaj čez en milijon kron. Ko je prišla S. L. S. do večine v deželnem odboru, pa je tako gospodarila, da je obračun za leto 1908 izkazal 9000 K prebitka. Ta-

krat je torej že dr. Tavčar zastonj čakan na bankerot. Za leto 1909 je bilo proračunjenih čez enajststoisoč kron primanjkljaja. A gospodarila je S. L. S. tako, da je bilo resničnega primanjkljaja konec leta samo 28.000 kron in zopet se je dr. Tavčar zastonj vesil, da bo vse vrag vzel. Zdaj pa prorokuje polom za bodoče leto. Stare babe se lahko ž njim jokajo.

A mi moramo kvaražugonom po klicati nekaj drugega pred oči. Dovolj imajo vzroka, da jokajo, a jokajo naj nad seboj in nad svojimi otroci! Ali se je že kdaj zgodilo, da bi bila kaka politična stranka tako malomarno gledala velik gospodarski polom, ki se vrši v njeni sredi, ne da bi storila, kar je v njeni moči, da reši one, ki so po ne dolžnem zabredli v nesrečo? Polom Agro-Merkurja, polom Zveze slovenskih zadruž, sedaj preteči polom Celjske zveze z velikimi posledicami, in še nekaj pretečih polomov, ki si bodo sledili z elementarno silo, ali to nič skribne dela kvaražugon? Gospodje, vi imate veliko dela sami s seboj, koliko, da vam za politiko ne preostaja prav nič časa več!

So pa »klerikale« vendarle drugačni ljudje.

Jutri bo shod kvaražugonov. Dr. Tavčar je napovedal predstavo: Obračun s Šukljejem! Dobro! Ravno tisti čas pa, ko bo pri slabem cvičku pred nekaj starimi babami dr. Tavčar delal plesnive dovtipe čez Šukljeta, pa bo deželni glavar pri interministerijski konferenci, ki se je sklical po prizadevanju S. L. S., zastopal kranjsko deželo na Dunaju. Tam se bo obravnavalo o velikih delih, ki bodo za mnogo milijonov povzdignila blagostanje naše dežele.

Tako delajo može!

Drugače delajo seveda — kvaražugoni!

Ljubljana si lahko ženina izbira,

Proračun mestne občine Ljubljanske za l. 1910.

I. Uprava v obči.

1. Funkcijska pristojbina in stanarna županu 10.000 K. — Funkcijska pristojbina okr. načelniku na Barju 80 K. — 2. Konceptno osobje 47.855 K. — 3. Stavni urad 33.757 K. — 4. Mestni komisariat 15.459 K. — 5. Mestno knjigovodstvo 20.930 K. — 6. Mestna blagajnica 11.226 K. — 7. Pisarniško osobje 29.721 K. — 8. Vojaški urad

tako odločno kazal proti tlom. Na posoden način je izvajal tudi visoke tone. Posebno čudno se mi je pa zdele pri vsem še to, da je ponavadi tenorist pred pevci stal in na vse štiri vetrove mahal z roko, kakor bi križ delal in zle duhove odganjal. Pozneje sem šele zvedel, da se imenuje tako mahanje taktiranje, in k čemu služi. Kot tretja oseba na tem koru me je pa še zanimal star gospod, ki je sedel ob strani in godel na tako velike gosli, kakoršnih poprej še nisem videl; rekli so mi, da je to »basetelj«. Imel je velikanski nos, glavo je pri igranju nekako postrani držal in tresla se mu je kakor trepetlika. Povedali so mi, da se piše Schwerdt in da je tudi skladatelj. To je bil namreč oni Schwerdt, ki je svoja zadnja leta živel večjidel v samostanu od miloščin ter za nje skladal razične latinske kompozicije, katere so bile prejšnji čas tudi med orglavci na deželi precej razširjene, toda muzikalne vrednosti niso imele.

Da posežem sedaj zopet nazaj v prvo šolsko leto. Sio je h kraju in jaz sem znal na koncu leta še manj nemščine, kakor moj učitelj slovenščine. Pričele so tedaj takozvane »vorprifenge«. Nekega dne jo priziblje po malo ravnatelj v naš razred. Meni je od strahu utripalo srce. Da bi le mene ne po-

11.882 K. — 9. Redarstvo 119.119 K. — 10. Plače slugam 17.596 K. — 11. Deputati in drugo 16.776 K. — 12. Nagrade in podpore 3600 K. — 13. Pokojnine, miloščine itd. 41.768 K. — 14. Pisarniške potrebščine 27.000 K. — 15. Potni troški 2000 K. — 16. Patrulje in nagrade za prijetja 600 K. — 17. Oskrbovanje jetnikov in oskrba v ječah 750 K. — 18. Razni upravni troški 1840 K. — 19. Dispozični fond 3000 K. — 20. Telefon 1181 K. — 21. Prevažanje odgoncev in priprega 4000 K. — 22. Avstr. posredovalnicam za delo članarina 50 K. — 23. Vrtnarstvo in gozdarstvo 7612 K. Skupaj 427.802 kron.

Za te postojanke se je porabilo leta 1909. 380.455 K in stavilo v proračun za leto 1910. 404.743 K.

Dohodki so proračunani na 21.015 kron.

Bilanca:

Potrebščina	427.802 K
Pokritje	21.015 K

Nedostatek	406.787 K
------------	-----------

II. Uprava mestne imovine.

Potrebščina	
1. Poslopja in zemljišč 36.550 K.	
2. Vrednostni papirji (ustanov obresti) 3774 K.	
3. Podturnska graščina 16.313 K.	
4. Ljubljanski grad 5001 K.	

Skupaj 63.398 K.	
------------------	--

Porabilo se je za te postojanke leta 1909. 65.806 K, a stavilo v proračun za leto 1910. 61.611 K.

Pokritje:

1. Dohodki od poslopij 6126 K.	
2. Dohodki od zemljišč 4410 K.	
3. Najemnina bolnice za silo 600 K.	
4. Skupilo za materijal 800 K.	
5. Razni prejemki 1984 K.	
6. »Mestni Dom« 2580 K.	
7. Ljubljanski grad 1950 K.	

Skupaj 18.450 K.	
------------------	--

1. Obresti obligacij 2000 K.	
2. Obresti hranilnih vlog 10.000 K.	

Skupaj 12.000 K.	
------------------	--

1. Mestna davčina 93.268 K.	
2. Posebne mestne priklade 210.000 K.	
3. 35 % mestna doklada 480.000 K.	
4. Povračilo klavniških pristojbin 11.000 K.	
5. 4 % gostačina 125.000 K.	

6. Tržna štantnina 1900 K.	
7. Mestni lov 740 K.	
8. Mestna ledenica 200 K.	
9. Tržne pristojbine 11.000 K.	

10. Pasji davek 5700 K.	
11. Portali 800 K.	
12. Povračilo c. kr. finančnega ministrstva za pridobinino tobačnega delavstva 6500 K.	
13. Razno 30 K.	

Skupaj 946.138 K.	
Podturnska graščina 21.366 K.	
Prebitek loterijskega posojila 59.344 K.	

— Prebitek mestne elektrarne 42.125 K.
Topničarska vojašnica 41.596 K.

Bilanca uprave mestne imo-vine:

Potrebščina	63.398 K
Pokritje	1.141.019 K
Prebitek	1.077.621 K

III. Ceste, ulice, trgi in sprehajališča.

Potrebščina:

1. Poprave in vzdržavanje	68.750 K.
2. Čiščenje	53.500 K.
Ijava	15.600 K.

Skupaj 137.850 kron.

Pokritje:

Razni doneski 76.569 K.

Bilanca:

Potrebščina	137.850 K
Pokritje	76.569 K

Primanjkljaj 61.281 K

K pokritju te točke prispeva cestna električna železnica s 66.000 K in plinarna z 10.000 kromami.

IV. Zdravstvene in blagotvorne zadave.

Potrebščina:

1. Plače	22.688 K.
2. Ljudska kopelj	8800 K.
3. Razno	10.062 K.
4. Ustanove	4000 K.
»Zatišje«	8000 K.
5. Naselbina	ubozni zaklad itd.)
6. Razni doneski	97.970 K.

Skupaj 139.520 kron.

Pokritje:

1. Mrlški ogledi	1800 K.
2. Dokodek ljudske kopeli	8200 K.
3. Razno	30 K.

Skupaj 10.030 kron.

Bilanca:

Potrebščina	139.520 K
Pokritje	10.030 K

Primanjkljaj 129.490 K

V. Šolstvo, znanost in umetnost.

Potrebščina:

I. mestna petrazredna deška šola 6459 K. — II. mestna osemrazredna deška šola 7817 K. — III. mestna petrazredna deška šola 4544 K. — Mestna osemrazredna dekliška šola 7903 K. — Nunska osemrazredna dekliška šola 1907 K. — Mestna dvorazrednica na Barji 1833 K. — Mestna nemška deška šola 1577 K. — Mestna nemška dekliška šola 7126 K. — Šola na Rakovniku 50 K. — Lichtenthurnov zavod 498 K. — I. mestni otroški vrtec 3890 K. — II. mestni otroški vrtec 3910 K. — Otroški vrtec pri Ursulinkah 500 K. — Šolska zdravnica 2400 K. — Službene oblike slugam 840 K. — Vzdržavanje šolskega poslopja na Erjavčevi cesti 800 K. — C. kr. mestni šolski svet 50 K. — Okrajna učiteljska knjižnica 300 K. — C. kr. realka 10.140 K. — Obtina nadaljevalnica 5748 K. — C. kr. umetno-obrtna šola 14.323 K. — Dekliški licej 58.436 K. — Razni troški 28.970 K.

Skupaj 170.021 kron.

V točki »razne potrebščine« so vracanane podpore »Glasbeni Matici« 3000 kron. Dramatičnemu društvu 12.000 K. Družbi Cirila in Metoda 1500 K. Planinskemu društvu 1000 K. »Radogoj« 700 K. »Mladika« 3000 K in še nekateri drugi manjši zneski.

matiki kaj boljega. V takem razmišljavanju sem se vsaj v mislih nekako potbal z njim za njegov pridevek.

Po dokončani normalki sem vstopil v realko. Tu sem koj avanziral do solopevca. Zavoljo mojega prijetnega glasu so me imenovali součenci »slovenska grlica«, ker je ravno tedaj izhajala »Slovenska grlica«, ki je prinašala različne slovenske napeve.

Kadar je bilo treba peti v šoli ali v cerkvi pri sveti maši kak solo, moral sem ga vedno jaz peti, dasiravno nisem umel takrat še nikakorše glasbene teorije. Učitelj kaligrafije, Centrich po imenu, ki je tedaj imel po vseh razredih šolsko petje, nas je učil le po sluhu peti, kakor je bila tedaj v šolah sploh navada. V meni pa je gorela živa želja, da bi znal peti po notah. Nekdanje šolsko poslopje, ki je stalo na sedanjem tržnem prostoru, je imelo dva vhoda. Pri onem vhodu, ki je vodil iz strani od mestnega gradu, je stal nad prvimi vrti sobe na desno napis »Musikschule«. Ta me je bodel v oči, kolikorkrat sem šel mimo njega v šolo. Vleko me je nekaj z neukrotljivo željo skozi ta vrata, pa nisem vedel, kako začeti, ker mi ni bilo znano, da se v to šolo lahko vsakdo priglasi. Nekega dne je šel neki učenec skozi ta vrata, z njim sem bil znan. Ustavil sem se, on pa mi namigne, rekoč: »Pojd tudi ti z meno!« Nisem vpisan mu odgovorim. On pa mi reče, nici ne dé, saj tu ni tako strogo. In šel sem z njim. Učitelj v tej šoli je bil tedaj Kašpar

Pokritje.

Obresti obligacij realke, doneski dežele Kranjske, ukovina, prispevek c. kr. ministristva itd. 41.298 kron.

Bilanca:

Potrebščina	170.021 K
Pokritje	41.298 K

Primanjkljaj 128.723 K

VI. Vojaška nastanitev.

Potrebščina	2330 K
Pokritje	3820 K

Prebitek 1490 K

VII. Raznoterosti.

Potrebščina	6260 K
Pokritje	850 K

Primanjkljaj 5410 K

Redna skupna potrebščina proračunana je tedaj na 947.181 K

Pokritje je proračuna-

no na 1.294.601 K

Torej prebitek redne uprave 347.420 K

Izredna potrebščina.

Ta se sestavi iz letnega amortizovanja in obrestovanja dolgov občine, iz raznih podpor in potrebščin.

Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski:

1. Iz leta 1890. 24.000 K za hišo na Mestnem trgu št. 2, 1246 K. — 2. Iz leta 1890. 40.000 K za hišo na Mestnem trgu št. 2, 2076 K. — 3. 400.000 K v poravnavo raznih dolgov občine 20.000 K. — 4. Iz 1. 1900 400.000 K za razne investicije občine, 19.734 K. — 5. Iz leta 1901. 400.000 K za razne investicije občine, 14.700 K. — 6. Iz leta 1902. 160.000 K za razne investicije občine, 7894 K. — 7. Iz leta 1903. 170.000 K za razne investicije občine, 8387 K. — 8. 360.000 K za vojaško oskrbovališče, 17.480 K. — 9. 240.000 K za osuševanje barja, 11.653 K. — 10. 1.000.000 K za razne občinske investicije, 51.028 K. — Iz leta 1898. 864.000 K ravninski hranilnici za stavbe topničarske vojašnice, 45.402 K.

Skupaj 199.700 kron.

Druge izredne potrebščine so proračunane na 121.990 K. Med temi se nahaja postojanka za olepševalne namene 3000 K, za povzdigo tujskoga prometa 4000 K, S. Gregorčičeva knjižnica 3000 K, nakup umetnin 2000 K, doplačilo ravnatelju slovenskega gledališča 3560 K, Slovenska Filharmonija 20.000 K, dramatičnemu društvu 14.000 K, za Š. Jakobski most 10.230 K, kanalizacija klavnice 12.000 K, vseučiliška ustanova 2000 K, 45% obresti za občinsko posojilo, ki se bode leta 1911. realizovalo za razne investicije, 45.000 K in še nekatere manjše svote.

Če reasumiramo vse navedene potrebščine in pokritje, kaže proračun za leto 1911.:

Redna potrebščina 947.181 K

Izredna potrebščina 321.690 K

Skupaj 1.268.871 K

Pokritje 1.294.601 K

Prebitek 25.730 K

Ako primerjamo proračun za leto 1911. in faktični uspeh, oziroma računski zaključek za leto 1909., moramo

konstatirati, da je proračun zelo optimistično sestavljen.

Računski zaključek za leto 1909. kaže skupnih dohodkov 1.092.930 K. Ker ni nobenega vzroka, da bi se dohodki v enem letu za 200.000 K zvišali, gotovo ni pričakovati, da bi bil računski zaključek glede dohodkov za leto 1911. za 200.000 K zvišji, kot leta 1909. Proračun je sestavljen tako, kar po navadi pod Hribarjevo egido. Preverjeni smo, da ne bo odgovarjal konečni uspeh stavljenim nadam in da bo ta efekt marsikaterega presenečil.

Kako raste redna potrebščina, se razvidi iz naslednjih števil. Za redne potrebščine se je izdal leta 1907. 780.174 K, leta 1908. 813.106 K, leta 1909. 880.136 K.

Izredne potrebščine niso tu vračane.

Skupnih dohodkov je pa bilo leta 1907. 1.016.720 K, leta 1908. 1.100.345 K, leta 1909. 1.092.930 K.

Ker pa izdatki za izvanredne potrebščine znašajo redno čez 300.000 K na leto, potem se ni čuditi, da raste dolg pri mestni hranilnici rapidno od leta do leta za razne investicije občine. Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski znaša že 3.194.000 K, pri kranjski hranilnici pa 864.000 K. Sicer je že del dolga amortizovanega, toda letna anuiteta ostane jednak skozi 50 let, to se pravi na leto je sedaj že za 50 let naprej okoli 200.000 K občinskih dohodkov porabljenih. Če bi bile investicije vsaj nekajek plodonosne, če ne direktno pa indirektno v korist prebivalstva, bi ničesar ne očitali. A te svote so večinoma zabite v »Mestnem Domu«, »Jubilejskem mostu«, »Hotelu Tivoli«, ki so popolnoma mrtva investicija in bi brez njih ljubljanski popolnoma lahko izhajali. Gasilnemu društvu bi zadostovala stavba za kakih 40.000 K, most bi se dal lično za 100.000 K napraviti, poprava tivolske Švicarije bi morabiti stala 20.000 K, in vse bi bilo zadowljivo. Če je pa vsled neprevidnega gospodarstva ena petina vseh dohodkov občine za 50 let naprej zabita, potem je opravičeno govoriti o slabem gospodarstvu. Če pa pride sedaj že novo posojilo leta 1911., ki bo znašalo 1.000.000 K, se bode pa položaj še poslabšal.

Namesto da bi se kredit prihnil za neobhodno potrebne investicije, se je pa lahkomiseln denar razpisaval za popolnoma nepotrebne in nepraktične stavbe. Tako gospodarstvo ne moremo odobravati, sosebno ker se nam odpira žalostna perspektiva izdatnega zvišanja občinskih dokladov. Na občino se bodo stavljal vedno več zahteve, katerim bode ona morala ustreči. Ustregla bo pa težko in le z izdatnim obremenjenjem občanov, ker se je toliko davčne moči za popolnoma nepotrebne stvari poprej porabil, in to vsled slabega gospodarstva. Gledalo se ni v prihodnosti, skrbelo se je za trenutni efekt, dolg se je pa kopičil na dolg brez pomisleka. Gotovo bi ne bilo odveč, če bi se pogledalo, za kake investicije občine in za katere dolgove se je ta ogromna svota pri mestni hranilnici najela, kd je vendar iz loterijskega posojila narejena pehotna vojašnica, vodovod in klavnica.

v tej šoli, bo vsakdo lahko razumel, kdor pomisli, kako se je s tem teore

Pa vse to je bilo pesek v oči. Zvezali so se pri Roblekovi volitvi z Nemci, da bi dobili mandat. Še večje narodno izdajstvo je pokazala Narodna stranka, ko je začela delovati proti obstrukciji v Gradišču. »Narodna« stranka se izreče proti delitvi deželnega šolskega sveta v Gradišču! Ali je večje narodno izdajstvo mogoče? Pri tem zadnjem pojavi je »Narodna« stranka izgubila zadnje pristaše, ki so še bili radi narodnosti pri njej. S tem se je stranka iznevertila svojemu imenskemu programu in izgubila formalno pravico do obstoja. Kaj so imeli narodni strankarji v kulturnem programu? Liberalizem vseh časov in vseh krajev. General žalostnega spomina je izdal v tem oziru glasovito načelo: »Delajte po ovinkih«, tako bo ste prej prišli do svojega cilja! Ne recite ljudstvu, da spada vera med staro šaro, delajte se pobožne, tako pride mo naprej! Zato so pa smešili cerkvene naredbe, iskali po celem svetu duhovniške skandale in jih vesili na veliki zvon. A vse to ni pomagalo, naši ljudje so spoznali to ovinkarstvo in so se od njega obrnili. In kaj je bil gospodarski program Narodne stranke? Nič, oziroma: izpodriniti »starine« od korita ter se vleči k polnim koritom. Ta program se jim je posrečil. »Starini« so moraliti z več ali manj kislimi obrazi od korita, strankarji so pa zasedli njih mesta. A hrana v koritih je že bila preslabá, prevedena: Zveza slovenskih posojilnic v Celju in Zadružna zveza v Celju, sta precej pri koncu. Prej že v slabem stanju, ker so tudi starini slabo gospodarili, so spravili Narodni strankarji Zvezo slovenskih posojilnic v Celju do poloma s svojimi časniki, letaki in lepaki žalostnega spomina.

Kak je tedaj uspel Narodne stranke? V vsakem oziru popolnoma negativen. V kulturnem in gospodarskem oziru brez pomena so tudi v narodnem oziru veliko več škodovali ko koristili. Saj so spravili tako imenitna narodna podjetja v Celju v nevarnost, da propadejo. Dočim je prej »Domovina« lahko trikrat na teden izhajala, bo hodil zdaj samo siromašen »Narodni List« iz Zvezne tiskarne, ki pa tudi ne bo imel sta precej pri koncu. Prej že v slabem stanju, ker so tudi starini slabo gospodarili, so spravili Narodni strankarji Zvezo slovenskih posojilnic v Celju do poloma s svojimi časniki, letaki in lepaki žalostnega spomina.

Kak je tedaj uspel Narodne stranke? V vsakem oziru popolnoma negativen. V kulturnem in gospodarskem oziru brez pomena so tudi v narodnem oziru veliko več škodovali ko koristili. Saj so spravili tako imenitna narodna podjetja v Celju v nevarnost, da propadejo. Dočim je prej »Domovina« lahko trikrat na teden izhajala, bo hodil zdaj samo siromašen »Narodni List« iz Zvezne tiskarne, ki pa tudi ne bo imel naročnikov, še manj pa plačnikov. In vkljub temu, da so že lansko leto na občnem zboru Zveze slovenskih posojilnic morali vedeti, da tako ne gre naprej, so še vendar trmasto drli naprej proti propadu s svojim falitnim dnevnikom. Lani so meni nič tebi nič članicam Zveze slovenskih posojilnic odpisali velike svote ljudskega denar-

ja. Zakaj niso takrat nehati s svojim početjem, da bi letos ne bilo več potrebno jemati članicam njih denarja? Dr. Benkovič, dr. Verstovšek, VI. Pušenjak mora spodnještajerska slovenska javnost hvaležna biti, da so pravčasno zabranili na merodajnih mestih, da Narodna stranka ne sme več lahkomiseln zapravljati ljudskega denarja. Zato je moral prenehati »Narodni Dnevnik«. Članice Zvezne slovenskih posojilnic v Celju, vsaj tiste, ki so že obrnile hrbot celjski Zvezi, tudi nikakor niso voljne, da bi pokrivale deficit »Narodnega Dnevnika«. Proti temu se bodo protivile z vsemi silami in na vse mogoče načine. Tako Narodni stranki drugega ne preostaja, kakor da s svojim lastnim hrbotom Zvezna podjetja varuje.

Pred tremi leti so Narodno stranko občudovali radi njenih — navideznih — uspehov. Z lažjo, hinavščino in ovinkarstvom se nekaj časa precej dače pride. A poštena pot to ni bila, zato je tako žalosten njen konec.

Sestava vlade Bienerth Št. III.

Praška pogajanja med Nemci in Čehi so se razbila. Povzročili so to svobodomiseln Nemci, ki se jim zdaj najboljše godi, ker, dasi nimajo sami večine v postavodajalni zbornici, znajo vendar položaj izrabljati zase tako, da s spletkami in s strahovanjem v naši državi vladajo. Zaslombo, če tudi le neposredno, imajo pa v trozvezzi. Potreba večje večine zaradi novih davkov in nove brambne postave sili vodilne kroge na to, da dobe zanesljivo večino. Obrnili so se zato seveda po ovinkih na Čehi, a naglašali, da se morajo sporazumeti Čehi in Nemci. Čehi so bili pravzaprav razven čeških radikalcev že zelo spravljivi. Celo češki radikalci so se kazali spravljive. Nemci so se zbalili, in zadnji trenutek pri končnem skupnem posvetovanju povisili svoje zahteve. Sicer so to izkušali utajiti, a višji češki deželni maršal princ Lobkovic je sam izjavil, da je bil med pogajanjem vedno rezerviran, a da mora izjaviti, da so Nemci povisili svoje zahteve. Dr. Skarda je izjavil, da Čehi ne morajo sprejeti nemških pogojev. Pogajanja so razbita.

Sestava vlade.

Poroča se, da bo nova vlada zdaj hitro sestavljena. Ministrstvo bo baje sledče sestavljen: predsednik Bienerth, notranje zadeve Stürgkh, železniški minister Gąbinski, pravosodje Hohenburger, trgovinsko Weisskirchner, finančno ministrstvo Rob. Meyer, poljedelsko ministrstvo Braf, brambeno ministrstvo Georgi, naučno ministrstvo prof. Lammasch. Vzdržujejo se pa tudi vesti, da postane železniški minister Rybicki, gališki minister pa Gąbinski.

Čehi in sestava nove vlade.

Dr. Fiedler je odklonil Bienerthovo ponudbo, po kateri naj bi dobili Čehi v Bienerthovi vladi št. III. dva ministra. Bienerth je izjavil, da bo ob teh razmerah prisiljen sestaviti predhodno uradniško ministrstvo. Vprašal je Fiedlerja, če bodo Čehi v tem slu-

čaju dovolili državne potrebščine, česar pa Fiedler ni mogel obljubiti.

Državni zbor

se snide po sedanjih dispozicijah dne 17. t. m. Z ozirom na zasedanje delegacij v Budimpešti nameravajo imeti seje z golj ob torkih, četrtnih in petkih.

Poljakov se ne bo razlaščevalo.

Iz Berolina se od oficilne strani poroča, da se razlastivna postava proti Poljakom v Poznanju sploh ne bo izvajala. Tako so odločili merodajni krogi po tehtnem preudarku vseh okoliščin.

Treba se je sedaj vprašati, čemu je pruska vlada svoj čas to predlogo v pruskm deželnem zboru stavila, čemu je šel bivši kancelar Bülow zanjo tako v ogenj, čemu je vlada mobilizirala vse svoje pristaše v poslanski in gospodski pruski zbornici, da so jo z vso težavo spravili skozi, čemu je cesar Viljem II. vzel na-se odij, da jo je sankcioniral?

Vlada se je takrat naprosto vsebla na lim hakatistom, nemškonacionalnim nestrpnežem in ni poslušala pametnih glasov poslancev katoliškega centra in mnogih konservativcev. Zdaj se je pa pokazalo, da so imeli ti prav. Po razlastivni postavi bi bila morala pruska vlada vsako leto izdati veliko milijonov za nakup poljskih posestev, oziroma za to, da ohrami posestva bankerotujom nemškim posestnikom, da ne pridejo v roke Poljakom. Pomagalo pa bi nič. Poljaki bi namreč z velikim veseljem denar v žep vtaknili in si nova posestva nakupili v Sleziji, koder postava ne velja. In res, v Sleziji se Poljaki čedaljebolj množe, poljska društva kar iz tal rastejo in poljski kapital narašča. Sicer pa bi razlaščevanje Poljakov povzročalo Nemčijo situnosti z ozirom na Avstrijo, ki bi se morala z ozirom na svoje Poljake tudi za pruske zavzeti. Na vsak način pomeni oficielno naznanilo, da se razlastivna postava ne bo izvajala, velikansko blamažo nestrpne narodno-napete politike vsenemšta in velik moralen fiasco.

PORUGALSKA.

Le malo mesecev šteje republika na Portugalskem in že se boje možje, ki so sedaj na krmilu, da jih ne odnese iz njih stolov ljudska nevolja. Po poročilih iz Lizbone je dala vlada vse klube protirepubličanskih strank zapreti. Vlada se klicuje na to, da so ti klubi nevarni obstaju republike. Klube so zaprli artiljerijski častniki, posamezne sezname članov konfiscirali in veliko število uglednih mož arretirali. Preiskavo ne vodijo navadna sodišča, ampak ed vlade za ta slučaj imenovano vojno sodišče, kateremu pripadajo sami vlasti slepo udani častniki.

Dnevne novice.

+ Kako Nemci merijo z dvojno mero. Znano je, da so Nemci saj v Avstriji v narodnem oziru vsi enako nestrpni, naj bodo liberalci ali krščanski socialisti ali socialni demokrati. Zelo primerno je to osvetlilo te dni tudi gla-

silo češke socialne demokracije »Pravo Lidu«. Piše namreč, da so nemški socialni demokrati iznašli teorijo, da je dolžnost čeških delavskih manjšin v nemških krajih se nemški večni asimilirati, češ, to tirja naravni materialistički zakon, kadar pa gre za nemške manjšine, takrat Nemci asimilacijskega zakona nočajo poznavati in takrat se nemški socialni demokrati sklicujejo na svoj program, da so tudi manjšine ravnopravne in jih mora tako vlada ščititi kakor mora večina spoštovati njihove jezikovne kulturne pravice ter zahteve. — »Pravo Lidu« je izborno pogodilo; taki so Nemci, naj bodo te ali one stranke. Naj na primer kdo bere kočevski krščanski socialni »Bauernkalender« za leto 1911, kjer se vneto zagovarja potreba, da se, če ne zlepja, pa z grda, asimilira kočevske Slovence, češ, da to ni krivično, potem pa naj kdo gre in kočevskim Nemcem reče, da bi bilo čisto naravno in nič krivično, če bi jih Slovenci kot narod, manjšinico v deželi z lepa ali z grda »asimilirali«, kakšen vik in krik bi bil v nemškem taboru! Kočevski krščanski socialisti naj bi se učili narodne pravčnosti od nemškega centruma, ki, odkar obstaja požrtvovalno in tudi uspešno podpira svoje katoliške poljske sodelzane, ne meneč se za očitke svobodomiselnstva. Kdor pa hodi v narodnem oziru v šolo z liberalcem, ta se ne bo nikoli nič prida naučil!

+ Glede na ljudsko štetje na Koroškem nemški listi sumljivo molčajo. Kakšno bo štetje v narodnem oziru, lahko že zdaj prorokujemo, ko je c. kr. deželní Šolski svet sklenil imenovati za komisarje same ljudskošolske učitelje. Menda je to čisto v zmislu namena, ki ga ima ljudsko štetje, da poda zanesljivo sliko o narodnem razmerju in mora biti zato v rokah nepristranskih faktorjev. Kako nepristranski so pa koroški učitelji, to ve že ves svet predobro. Samo da ne bodo kakor pred desetimi leti ponekod več Nemcev nasteli, kakor je sploh prebivalcev!

+ Koroške razmere. Okrožno sodišče v Beljaku je beljaškega kaplana g. P. Antona obsodilo zaradi prestopka zoper varnost telesa na 30 K globe, ker je obiskal neko bolnico v beljaški bolnišnici, koder je preje služboval, da jo izpove, a je slednja — svobodomiselnega mišljenja — bila že vsled tega, ker je duhovnika zagledala, tako razburjena, da je začela kri bljuvati! Sicer je kri redno bljuvala, ko je bila na pljučih bolna. Ta obsodba ostro karakterizuje duha, ki gospoduje na Koroškem.

+ Deželni odbornik dr. Evgen Lampe je danes odpotoval na Dunaj in ga do 12. januarja ne bo v uradu.

+ Kočevskega kaplana Kopitarja napada sedaj tudi »Pius Korrespondenz« (!) v novici, v kateri se pritožuje, da se narodnost stavi nad vero. V tem oziru bi »Pius Korrespondenz« z ozirom na dogodek v Kočevju najbolje storila, da bi pomedla pred svojim pragom. »Pius Korrespondenz« dogodek jako zavija, zameri kapljanu Kopitarju, da je kot abstinent govoril proti šnopsu in se postavlja na stališče, da bi v »zaprtem nemškem (!) kočevskem ozemljiju (!!)« Slovenci ne smeli imeti niti izobraževalnih društev! Ta je tako debe-

moničnega društva. Ko sem vprvič pel v koncertu tega društva, je prišel k Mašku neki gospod in ga vprašal: »Kdo pa je oni mladi pevec, z obupanimi lasmi (mit dem verzweigten Haare)? Ta ima jako lep glas.« Mašek mi je to drugi dan povedal in me s tem spodbujal, da skrbno negujem in vajujem svoj glas. Pri takih okoliščinah sem se izuril, da sem precej dobro pogajal z lista »prima vista« peti. O svojem prvem javnem »prima vista«-petju pa drugič.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Spanskega prevel E. T. (Dalje.)

Ta popolna osamljenost je vtisnila njegovemu značaju dve značilni lastnosti. Prvič je silno hrepnel po človeku, ki bi ga ljubil; zakaj nikoli ni našel srca, ki bi se z njegovim skladalo, nikdar ne oči, ki bi se jokale, kadar so jokale njegove. Dalje ni bil on prav nič poučen o verskih naukih, ki jih drugače otrokom vcepijo katoliške matere. Njegovo od narave dobro srce je Boga slutilo; a njegov razum, neizobražen in oslepljen od nevednosti, ga ni vezal ž Njim.

Marianina ljubezen je pomirila njegovo ljubezni že jeno srce; njegov um pa ni postal deležen verskih resnic. Kadar se je spomnil, kaj je kot otrok pretrpel; ko je čutil, kaj sedaj trpi, in ko je mislil, kaj ga še čaka v prihodnosti,

tedaj se je vprašal, kakšna je pravčnost onega Boga, ki ga je slišal imenovati dobrega in usmiljenega, in čutil je v svojem srcu, da mu ugaša tista iskrica vere, ki je človeku prirojena. Vendar je bila pri njem nevednost tega krija, dočim je preveliki večni temu kriji napuh.

Ta lepa duša je bila skrita pod ono robato skorjo, ki je lastna ljudem najrevnejših stanov. Kakor tovariši njegove vrste je bil tudi on okornega, neotesanega vedenja in prepojen z onimi krvimi nauki, ki so jih sejali tiste čase na Španskem revolucionarci, da izpodkopljejo oltar in prestol; ti so mu tudi zaprli pot do vsakega pouka in do vseh zapovedi in svetov, ki imajo z vero kaj posla. Gospod Anton, domači kaplan, v česar hiši je Marijana šivala in prala, je rekel o njem tako-le: »Janez? — Izvrstna zver!«

Kruto nasprotovanje, s katerim se je upiral Martin Lenuh možitvi svoje hčere, ni bilo samo prazna muha; on je bil sebičen, star razuzdanec, ki se je bal, da preide v tuje roke tista kočoš, ki mu je nesla zlata jajca in parla njegove razvade. Stari prekanjenec bi bil najraje videl, da bi ostalo dekle pri njem samsko ali pa vzelo kakega človeka njegovega stanu, ki bi prinzel sel v hišo nekaj blagostanja, katerega si je želel ne za svojo hčer, ampak sam za-se.

Pravzaprav pa ti načrti Martina Lenuha niso bile prazne sanje. Salamančkin stričnik Pepe Lopez, ki so mu sosedje rekli Lopezinek, kakor so rekli njegovemu očetu Lopezin, se je ka-

zal Marijani prijaznega, in stric Martin ni pogrešal pri njem nobene izmed tistih lastnosti, ki si jih je želel pri svojem zetu.

Njegov oče je dobil svoj priimek tako-le. Ob neki priliki sta bila oba poklicana pred sodnika zaradi pričevanja; oče, ki je hotel veljati za izobraženega, se je predstavil sodniku s temi besedami:

»Gospod sodnik naj izvoli vprašati, kar hoče, zakaj sam evangelij vam ne pove bolj po pravici, kakor gospod Lopez in sin.«

»To tudi pričakujem, gospod Lopez, in mu odgovori sodnik, ki je bil saljivec.

Včasih narišajo majhne podrobnosti značaj kakega človeka veliko boljše, kakor pa najbolj natančno in najbolj vestno opisovanje. Tabla, ki je kraljevala nad vhodom v delavnico strica Lopezina, je jasno razodevala vso omiku tega novodobnega naslednika svetnikov Krišpina in Krišpiniana. Na dveh lesnih stebrih se je dvigala ta čudovita umetnina, na vrhu pa je pihal debel angelj na gromko trobento; a zastonj se je potil debelolični orjak, da bi spravil iz te trobente, slavče krepost in junaštvo, kakšen glas na čast čevljarsku.

Na drugi tabli nad prvo sta bila narisana dva otroka, v katerih bi oni učenjaki, ki trdijo, da je človek iz opice, lahko našli dolgo začarljeni primer za prehod iz opice v človeka; držala sta pozlačen trak, na katerem so više črke s sledečim napisom: Josip Lopez, čevljarski umetnik.

To je bilo živa slika Lopezinovega značaja. Mož je bil pravi primer novodobnega človeka, ki je rojen kot vinar, pa bi rad veljal za groš; ko ga je pa izkušnja izučila, da čez vinar nikoli ne pride, je pa hotel, da naredi ta skok vsaj njegov sin, in ga je mislil vzgojiti za duhovnika, namesto da bi ga izučil za čevljarja. Lopezin še ni bil tiste vrste ljudi, ki so bili vzgojeni ali rojeni v oni brezbožni goni, katera je pripravljala revolucijo leta 1868. Bil je veren, in čeprav ni spoštoval v duhovniku vzvišene časti njegovega stanu, je videl v njem vsaj človeka, ki v družbi več velja, kakor on; in zadovoljno je premisljal v svojih častilakomnih sanjah, da je od ministrantovskega oblačila pa do papeževe krone odprta pot in da je to pot že marsikdo prehodil. Razen tega pa se izmed vseh višjih služb še najcenejše pride do cerkvene; in zato je bila ta služba še edina, ki je bila za sina dosegljiva v njegovih razmerah; zakaj četudi je shajal brez posebnih težav, reyen je bil vendarle. Poslal ga je torej v šole; od tedaj pa

la, držala pa ne bo! Katoliški duhovniki v Nemčiji prihajajo na Slovensko učit se slovenskega jezika, da morejo v Nemčiji slovenskim delavcem v domačem jeziku razlagati božjo besedo, v lastni domači deželi pa bi po mnenju »Pius Korrespondenze« (!) slovenski duhovnik Slovencem ne smel niti versko razlago podajati v slovenskem jeziku.

+ **Jutri bo zabavljal** dr. Tavčar na shodu v »Mestnem Domu« črez našega deželnega glavarja, in sicer zato, ker je označil Tavčarjeve jeremijade zoper cestni zakon za prazne in jalove. Veličko bolje bi storil dr. Tavčar, da bi jutri pred svojimi volivci razkril načrt, po katerem misli svoje prijatelje El'jo Predovič in druge liberalne kamerade obvarovati velike gmotne škode in jim na ta način pokazati svojo hvaležnost za njih pehanje za ljubljansko liberalno stranko. Deželni glavar si ne bo iz tega zabavljanja prav nič storil. Tavčarjevi prijatelji pa bodo veseli, če se bo za nje zavzel on, ki so mu zmerom na strani stali. Od njegovih ovenelih pesniških rožic pa ne bo nihče nič imel.

+ **Ljudska posojilnica v Ljubljani.** Opozorjni smo, da se še vedno najde ljudje, ki zamenjavajo propalo liberalno »Glavno posojilnico« z našo »Ljudsko posojilnico«. Ta zmota izvira deloma iz tega, ker je »Glavna posojilnica« v Zvezdi. »Ljudska posojilnica« je imela svoj urad tudi v Zvezdi. »Glavna posojilnica« je nastanjena še danes v Souvanovi hiši, »Ljudska posojilnica« pa je imela svoje prostore v »Ovijačevi hiši« to je štev. 2. »Ljudska posojilnica« ima, kakor znano, sedaj že dve leti svoj lastni dom na Miklošičevi cesti štev. 6. Povdarjam še enkrat, da med obema zavodoma ni bilo nikdar niti najmanjšega stika in da zlasti »Ljudska posojilnica« nima niti vinjarja iskati pri propali »Glavni posojilnici«.

+ »**Glavna posojilnica.** Po zanesljivih poročilih je konkurz neizogib en. Voditelji »Glavne« posojilnice so spočetka govorili o primanjkljaju 300–400.000 K. Sedaj se že splošno priznava, da znaša izguba en milijon kron. V resnici pa, kakor izvemo iz zanesljivega vira, znaša **primanjkljaj dva milijona kron.** — V teh razmerah je edino mogoči zaključek zadeve otvoritev konkurza. To stališče mora zavzeti tudi poklicana oblast, kajti skrajni čas je, da se naredi konec nevzdržljivim razmeram, osobito pa konč občesko dajivi nejasnosti. — Obča korist zahteva, da zavod, ki sloni na neomejeni zavezi, spolni do vinarja svoje obvezne. Kar manjka, morajo doplačati do vinarja zadružniki, katerih ima »Glavna« posojilnica glasom imenika pet sto. — Ker jamčijo »nerazdelno«, to se pravi vsi za enega in eden za vse, mora po potrebi plačati premožnejši tudi vse to, česar revnejši ne zmorejo. Sodi se, da je kakih 150 zadružnikov takih, da bodo v stanu spolniti popolnoma svojo zavezo. Če je temu tako, bo moral doplačati vsak okroglo 1.335.000 K., da pride upniki do plačila. — Če je pa le 100 takih zadružnikov, bo moral doplačati vsak 20.000 K. Tako govorji postava in ta se mora zvršiti. — Od

raznih strani nam prinašajo govorico o več kot čudnem gospodarstvu, ki je vladalo v »Glavni« posojilnici, zlasti o ulogi nekaterih oseb. A mi nočemo viti olja v ogenj in se za sedaj ne poslužimo teh novic. — **Upravní svet načelstvo** »Glavne« posojilnice obstoji iz sledenih oseb: dr. Matija Hudnik, advokat; Josip Turk, deželni poslanec in posestnik; Anton Putrich, trgovec in posestnik; Josip Čad, pek in posestnik; Josip Maček, trgovec in posestnik, vsi v Ljubljani. V načelstvu sta poleg drugih bivša ljubljanska občinska svetnika Karol Meglič in Elija Preder v ič. Te osebe so odgovorne v prvi vrsti, da se zvrši vse postavno in da vložniki pridejo do plačila. — Velika večina vložnikov protestuje najodločnejše zoper to, da bi kaj popustili od svojih terjatev in zahtevajo kategorično, da zadružniki plačajo do vinarja ves primanjkljaj. To se bo tudi **moralno** zgoditi!

+ **Nesramnost se nadaljuje.** Dognalo se je, da so člani propadle »Glavne« posojilnice, ki se še vedno prizadevajo odvrniti pozornost od liberalnega »glavnega« poloma s tem, da hujskajo zoper druge ljubljanske zavode, zlasti tudi zoper našo Ljudsko posojilnico. Opozarjam občinstvo na to brezvestno početje in je svarimo poslušati take propalice. Brezmejna nemnost je na tako hujskarijo vzdigniti denar v popolnoma sigurnem in nad vse solidnem zavodu ter ga nesti Bog ve kam, kjer je varnost znabiti dvomljiva. Naša Ljudska posojilnica v Ljubljani je absolutno zanesljiv zavod, bolj varnega dežela sploh nima. Zoper nesramne hujškače se bodo pa že našla primerena sredstva.

+ **Suša v Mestni hranilnici ljubljanski.** Izvestni ljudje okoli Mestne hranilnice ljubljanske nadaljujejo po najetih ljudeh započeto delo, katero smo zadnjič omenili. Danes se je dognal slučaj, da je neki človek ustavil na Dunajski cesti dve mlekarici in ju prigovarjal, naj vzdigne denar iz drugega zavoda in ga nese te v Mestno hranilnico ljubljansko. To je nad vse sramotno znamenje in potrjuje, kar smo zadnjič zabeležili, da v blagajni Mestne hranilnice ljubljanske silno primanjkuje denarja. Noben dostenj zavod se ne poslužuje takih sredstev.

+ **Starčine, člani in gostje naših slovenskih katoliških akademičnih društev** se opozarjajo, da imajo v soboto zvečer ob 8. uri v mali dvorani hotela »Union« sestanje. Na svidenje!

+ **Kako delajo Čehi za narodno obrambo.** Plzenska podružnica Osrednje Matice Školske je nabrala 36.548 kron pri svojih članjih in jih poslala Zvezzi, ki je to v svoji seji dne 29. decembra l. l. z velikim veseljem nad toliko delavnostjo vzela na znanje. Podružnica v Žižkovu pa je nabrala v letu 1910. 11.400 K. Kaj pa podružnice »Slovenske Straže«?

+ **Nemškonacionalna predzrnost.** Koroški nemški listi pozivajo c. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Beču, da izda naredbe, da se bodo mogli železniški uradniki posluževati s pomočjo železniškega postajnega personala dejanske sile, da odpravijo ljudi, ki bi zahtevali vozne liste v slovenščini in s tem »promet nevarno

motili«. — Mi smo radovedni, kdaj bo ta nemškonacionalna struna počila.

+ **Notranjci!** V nedeljo, 8. t. m. proslave v Ljubljani 70-letnico našega odličnega rojaka skladatelja g. Frana Gerbiča. Ponosni smo Notranjci na tega svojega rojaka in na njegovo bogato, domovini posvečeno življenje. Pohitimo zato v obilnem številu na koncert, ki ga priredi v proslavo 70-letnega delovanja Frana Gerbiča slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«. V imenu trga Cerknice, kjer je tekla zibelka našemu slavljenemu, Vas vse vabim k temu slavlju našega rojaka. — Župan Lavrič.

+ **Iz Poljan nad Škofjo Loko.** Prikljope so se vasi Volča, Podobeno, Delnice, Gabrška gora, Lovško Brdo, Lom in Zakobiljek, spadajoče dosedaj pod občino Javorje, z dovoljenjem deželnega odbora občini Poljane. Davčna moč poljanske občine se je na ta način zdatno zvišala, kar bo služilo vsej občini v dobro. Stevilo odbornikov se zviša od 12 na 18.

+ **Predavanja P. Avguština Gemelli.** V Trstu je predaval P. Gemelli dne 3. t. m., ob osmih zvečer v »Kazinu Schillera«. Znameniti in učeni govornik je govoril o predmetu: »Bivanje božje v sodobnem modroslovju«. Razvijal je približno sledeče misli: Sedanji modroslovni sestavi in sedanja veda ne zadovoljujejo več človeške duše, ker človek stremi po bolj vzvišenem, po nečem, kar je zunaj njega. Govornik ne mara v poslušavcih vzbujati domnevjan, da ga je morda njegova redovniška obleka dovedla do zaključkov, ki jih misli povedati. On hoče v poslušavcih le vzbudit dvom nad nezmotljivostjo sedanjih modroslovnih sestavov. In zares je nekaj čudnega, da tista veda, ki je zanikala vse, kar ni tvarno, ki je zanikala vso duševnost in priznala le golo materijo, da tista veda sedaj sama priznava potrebo duhovnega sveta, ki je nad tvarino. Nato je P. Gemelli omenil posebno tri polja, ki se je na njih zgodil velik preobrat, namreč naravoslovje, biologijo in fizijologijo. Povdarjal je, kak banterot je napravil posebno darvinizem. Potrebno je torej, da na razvalinah te navidezno tako mamljive zgradbe modernih modroslovnih sestavov zraste nova trdnejša zgradba. Vrnimo se zopet k velikim mislecem srednjega veka in odložimo duševno lenobo, ki ne mara misliti ničesar! — Navzlic strašni burji je poslušala govornika še precejsnja množica, ki mu je ob zaključku burno pritrjevala.

+ **Slovenska Straža** bo letošnje leto s podvojeno silo nadaljevala svoje delo. Vsi somišljeniki jo morajo pri tem podpirati; če ne drugače, pa vsaj s tem, da kupujejo blago, ki je na prodaj v korist obmejnega Slovencev. Tu opozarjam predvsem na cikorijo ali kavino primes. Na Slovenskem je ni hiše, kjer bi ne rabili tega blaga in ko bi vsaka slovenska hiša kupovala Kolinsko kavino primes v korist obmejnega Slovencev, bi »Slovenska Straža« lahko vse uspešneje delovala. »Slovenska Straža« dobiva dan za dnevom iz obmejnega krajev neštevilno prošenj in marsikovo mera, — četudi s težkim srcem — odkloniti, ker ji manjka sredstev. Dajte »Slovenski Straži« na razpolago toliko sredstev, da ji ne bo tre-

ba v tem letu odkloniti nobene prosnje, zato kupujte blago v prid obmejnem Slovencem, predvsem Kolinsko kavino primes s pečatom »Slovenske Straže«!

+ **Šolski obisk in zametena pot.** Sneg je gorska pota po deželi močno zametel, tako, da revna šolska mladina ne more do šole in so torej te do polovice prazne.

+ **Imenovanje.** Dvorni računski official g. Hugo Kržan je imenovan za dvornega računskega revidenta.

+ **Zivinska kuga na gobcu in parkljih. Dolžnost naznanitev.** Zivinska kuga na gobcu in parkljih razsaja sedaj že po vseh avstrijskih deželah, dalje na Ogrskem, in Hrvaško-Slavoniji in v Bosni-Hercegovini. Silne raztrošitve te kuge je največ kriva zanikernost in brezbržnost nekaterih posestnikov živine in živinskih trgovcev, kateri izbruh kuge pri svoji živini ali sploh niso naznanili ali prepozno. Da se marsikdo, posebno pa živinorejci, občine s sejmskimi pravicami, kakor tudi drugi, ki imajo opravke z živilo, obvarujejo pretečev nevarnosti, oziroma škode, opozarjajo se vsi oni, ki imajo opravke z parkljato živilo (govedo, prašiči, ovčami in kožami), da je postavno zapovedano izbruh kuge na gobcu in parkljih ali tudi le sum te kuge nemudoma županstvu ali pa bližnjemu javnemu živinozdravniku naznaniti. Kdor opusti naznanitev izbruh te kuge, kaznuje se z zaporedom do dveh mesecev ali z denarno globo do 600 kron. Kdor pa po malomarnosti kuge raztrosi med drugo živilo, kaznuje se z zaporedom od jednega tedna do šest mesecev, oziroma z denarno globo od 50 do 2000 K. Ako pa dotični zakrivi večjo nevarnost za kmetijstvo, kaznuje se z zaporedom od 3 mesecev do dveh let.

+ **Tatu,** ki je kradel po Goriškem in zlasti veliko pokradel v cerkvi v Prvačini, so ujeli. Piše se Franc Verdian.

+ **Zdravilišče za žurnaliste** bo zgradila mednarodna časnikarska zveza v Portorose v Istri.

+ **Led** ovira plovbo na Moldavi med Prago in Štehovicami, vsled česar se je paroplovba ustavila.

+ **Pasji kontumac** v občinah Zg. Šiška, Spodnja Šiška, St. Vid, Dobrunje, Ježica, Moste, Rudnik in Vič je razveljavljen.

+ **Slov. katol. izobraževalno društvo v Ribnici** priredi v nedeljo, dne 8. januarja, igro »Repoštev«, gorski duh. Petje in tamburanje. Začetek popoldne ob 3. uri v društveni dvorani. Priporočamo se za obilen obisk.

+ **Telovadni odsek Orel v Tržiču** priredi veselico z narodno igro »Stari Ilia« v nedeljo, dne 8. t. m., in ne v petek, kakor je bilo poročano v sobotnem »Slovencu«.

+ **Unc.** V petek popoldne ob 3. uri (sv. Trije kralji) se vrši 1. redni občni zbor slov. katol. izobraževalnega društva na Uncu v društveni sobi. Pri tej priliki predava o razvoju društvene organizacije na Slovenskem g. državni poslanec Josip Gostinčar. Ker na-

tud jest en srečen in vesel nou let; škodvat t tu tku na more,« je Zane udugovoru in se usedu h miz se predn sm ga puvabu. »K teb me je pa u resnic prgnal use neki druga, če se t na fržmaga? Ti s na zadn dan leta, tu je snuč, neki u »Sluvence« feflou ud iblanske tržnce, in še elu ub mestna galerija na Grade s se neki ubregnui in puštenku, zakaj ja že tulk časa dela, pa ja še zdej nisa naredi. Viš, Pepe, de se ti u taka reč utikaš, tu ni lepu ud tebe, sej mrš vnder sam prznat, de se ti na umetnast in galerija gih tulk zastops, ket placršpehtar na, — na pumarance — — —!

»Oho!«

»Nč se gor na drž čez tu in pust me, de zguvarim! Jest pravem, de se ti nimaš nč u umetnast utikat, ke se najna na zastopeš in se tud zajna še neko ni pusebn am jemau — — —.«

»Oho, Zane! Le pučas! Kej tacga m pa le nakar naprej na meč, de se jest za umetnast še am na uzamem. Le prasi kasirka u Jakupičuvem umetnškem pavilone, kulkat me je ona dol iz strehe pudila, ke sm gor čepou in skus glažunata streha ubčudovu in uživ muderne umatvore; dokler n'sa na zadne iz same fousiše pud streha napel ene rjuhe, de nism mogu več hot kukat.«

»No ja; nej že bo! Pr nas je še takeh mal, de b hudil skus streha razstave gledat, če vinska razstava vn uzamema. Al vender tu še ni nubedn dukaz, de se na umetnast zastopeš in

t tu tud ni za zamert, če se ne, sej se še nahter patentiran umetnki najna, na zastopja, pa se uš ti, ke nis nekol iz umetnastja ukul hodu in tud sveta s premal vidu. Viš, zatu se m je fržmagal, ke sm snuč brau u »Sluvence« toja feflarija ud umetnške galerije na Grade, kuku s se norca delu, de ja še n'sa naredi. Ta toja štenkarja b zna nazadne res gespude še du tega prpraut, de b ta uslarija naredil in galerija na Grad zrusil, al pa murde še elu na Krm, de b ja hudil sami planinsk Škrjanci lohka gledat. Pepe, ti drž za naprek, kar se takeh rči am tiče, jezek za Zubni, al pa mouč, kar t je lubš! Če pa že moreš tud u umetnast soj nus uteknet, pa prid preh m men in se iz mana pusvetuj kuku in kaj. Lej, jest sm biu že deleč ukul pu svet; pusebn udkar sm penzjuniran, sm zmeri na nugah, zatu t jest lohka velik puven in u glava utepem ud te in une rči in sčasama se znaš tud ti še zbrilitat.«

»Oho, kar se brihast am tiče, pa kar mouč! Še elu glasil mladinu me je unkut puhalu, de use vem in use vidm in use zastopm, ti m pa tlela take rči naprek mečeš. Na, preci s jezek uper!« in purinu sm mu štampril iz brinacam, ke sm ga mou za fruštek prpraulenga. Ke s je Zane z Iblane iz brinacam jezik uprau in usta splahnu, je pa spet začeu:«

»Lej, Pepe, tula pa čluveka pucrofta in u druga štimenga sprau. Mal je dobr, tu m na u nubedn obštrajtu; de b se ga pa tkula nalezu, tist pa Buh

ubvar! No, kua sm že tou rečt? Aha, že vem! Lej, Pepe; jest sm biu že velik pu svet. Lohka b že pu sveta ublezu, če b na biu svet tku salabolsk velek. Vidu sm use sorte tržnce in še več umetnške galari. Vidu sm pa tud tržnce z umetnška galerija ured. Sevede tržnc in umetnške galari pa še nism vidu nekol na kašnmo hribe, ampak zmeri na takmo plac, ke ta narveč ldi ukul hod. Tu sa dve rči, ke je dobr, de sa prrokah in de jh ni treba tku ukul iskat, kokr je treba iskat pametnega čluveka pu uredništvev leberalne časnke, de je nazadne usa muja zastoj. Sej mente puznaš naše ldi. Še Jakupiču paylon praja, de jm je preveč ud rok, de hudil umatvore vajn gledat, čepr hodja mem u Šiška al pa u tist sra gnejzd, ke mu prauja hutel Timbuli.«

»Tu maš čist prou, Zane! Zdej pa še puvej, kuku b ti ta reč uštiju pu tojem. Če že čez ena reč šimfaš, morš tud povedat, kuku b bla prou, drgač je use ena figura, kokr je use skp ena figura, kar leberalni časnki pišeja čez deželn gespudarstu, pa zmeri puzabja puvedat, kuku sami gespudarja.«

»Le brez skrbi bod! Jest nekol na čeckam kar ke u en dan. Kar jest enkat rečem, vem kua rečem, zato t pa tud zdej lohka iz tem pustrežem. Lej, na Duni maja ena tržnca u sred mesta. Ta tržnca je pa tku pretalana, de je en konc za predajalne telesne putreb, na ta drugmo konce maja Hagenbundari sojo umetnške razstave. Tu je prpravn, viš, in nubedn se na more zguvariš.

meravamo v kratkem ustanoviti živinorejsko zadrugo, bo to predavanje zelo poučno i v tem pogledu.

Štajerske novice.

S Roparski umor. V tork 3. januarja so našli pri gozdiču blizu Jarenine ob okrajni cesti, ki vodi v Št. Ilj, mrtvega posestnika Jakoba Danko iz Jarenine. Danko je imel razklano glavo; bil je očvidno žrtev zavratnega roparskega umora. V ponedeljek 2. januarja popoldne je gnal Danko rejeno telico mesarju Celcerju v Št. Ilj. Na potu proti domu je stopil za trenotek v Očkerlovo gostilno blizu jareninskega Dvora. Krog osme ure zvečer se je napotil m'ru domov. Morilec - ropar je moral napasti Dankota s sekiro od zadaj. Svojo žrtev je oropal za 300 K denarja in srebrno uro. Umoril in oropal ga je uslužbenec jareninskega peka, ki so ga včeraj v Jarenini prijeli. Danko je bil mož poštenjak in mirnega značaja ter vrl Slovenec.

Telefonska in brzjavna poročila.

KAKO BO NOVO BIENERTHOVO MINISTRSTVO.

Dunaj, 5. januarja. Novo Bienerthovo ministrstvo še vedno ni gotovo. V zadnji urri so napravili zopet težave Poljaki. Včeraj je bil položaj tak, da postane poljski minister-rojak Gąbiński, železniški minister pa ravnatelj državnih železnic v Lvovu Stanislav vitez Ribišky. V seji poljskega kluba je pa stavljal vodja poljske ljudske stranke Stępiński nove zahteve in je zahteval, naj bodo dva parlamentarca v novem kabinetu. Poljski klub se še ni zedinil, zato je sestava novega kabinta težava. Ob peti urri popoldne bo Gąbiński zopet konferiral z Bienerthom. Za Čehi in Jugoslovane je položaj jasen. Njihova politika ostane dosedanja. Čehi in Jugoslovani zro mirno, kako se bodo dogodki razvili. Bienerth si že sedaj ne prikriva, da z novim kabinetom ne bo rešil državnih potrebščin, posebno ne finančno predloga in brambno predloga. Radi tega je pričel Bienerth izjavljati, da bo sedanje ministrstvo le začasno. Bienerth upa na boljši položaj, ako se sporazumejo Čehi in Nemci.

CESARJEVA BOLZEN.

Dunaj, 5. januarja. Tudi danes počasi je cesar mirno spal. Tudi dopoldne se je cesar dobro počutil, hripanost je izginila, nahod je vedno manjši.

V KOČEVJU SE PRIPRAVLJAJO NOVI IZGREDI.

Kočevje, 5. januarja. Kočevarji se pripravljajo za jutri na nove napade

de mu je preveč ud rok. Še bl praktičen sa pa Munakučani. Tam maja na sred mesta vel'ka tržnica, pr tleh, kokr u ush tržnca predajata želodčne putrebšne in u ta tržnica prhaja svetloba skus velikanske okna, ke sa prec pud stropam. Ke pa u sred mesta ni lepu, de b med vesokem hišam stala taka ubširna prtljana baraka, naredl sa ta tržnica u en štk in u prvem štuk maja krasne velike prustore za razstavlajne umatvoru. Tržnica je tku dubila en ksiht kokr se šika za ena hiša u sred mesta, ubenem pa sa dubl tud prostor za za umetnška galarija. Al b na blu mu goče kej tačga tud u Iblan nardet, ke gre tku trda u sred mesta za prostor? Tku b blu upsumagan že starem iblanskem putrebam, kokr de b mignu. Na Grad pa nekar delat tržnico, pa tud mestne galarije ne, če nočma, de se nam uja krave smejale. Tku, zdej veš kua me je h teb prenesl. Če uš še kej dregu za tržnico in mestna galarija, pa tku piš, kokr sm t jest tle puvedu, če čš; če čš pa soja trobt, pa ja trob!

Tku m je puvedu Žane z Iblane, pa te šou in zalaputnu urata za saba; jest m pa ubsedou brez fruška, ke m ga je Jane spiu, in s mislu pr seb: Jane pa ni taka šalabarda, kokr b s edn mislu. Ta jh ma za ušesm, pa ne tku naumneh, kokr sa jh mel liberaln ubčinsk svetnki. In prec sm začeu pisat Jane tuve besede, de b ja kej na puzabu. U želodec m je blu pa tku dobr tist dan, ke nism nč brinučka pukusu, kokr še nekol; zatu sm sklenu, de na u nekol več ne za fruštek, ne za kusi, ne za južna in tud ne za večerja ne brinučka, ne druge take, želodec in pamet frderbajoče pijače piu

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

in hočjo z brizgalno preprečiti vsak dohod k društvu hiši v Dolgi vasi pri Kočevju. Kočevski Slovenci najodločnejše zahtevamo od deželne vlade, da tako kot varuje Nemce v Ljubljani, varuje tudi Slovence v Kočevju. Postava mora biti za vse enaka in dolžnost deželne vlade je, preprečiti tolovajstva.

GROF FRANC THUN ČEŠKI CESARSKI NAMESTNIK.

Dunaj, 5. januarja. Veliko senzacio vzbuja vest, da bo bivši minister grof Franc Thun namesto grofa Coudenhove imenovan za češkega cesarskega namestnika. Imenovanje se izvrši takoj, ko bo sestavljen novo ministrstvo. Grof Franc Thun je bil cesarski namestnik na Češkem od leta 1889. do leta 1896., nakar se je sprl z Mladčehi in sta on in grof Badeni demisijonirala. Po štirinajstih letih se vrača zopet v palačo praškega cesarskega namestništva kot posredovalec med Čehi in Nemci.

VELIKO POMANJKANJE ŽIVINE.

Gradec, 5. januarja. Na današnji semenj so pripeljali samo 300 glav živine iz Ogrske. Iz Štajerske same že z ozirom na slabe promete zvezne zaradi snega ni prišla nobena živina. Iz Bosne so predvčerajšnjim pripeljali nekaj govedi, pa je bila vsa okužena.

POSLANEC KRAMAŘ.

Praga, 5. januarja. Poslanec dr. Kramař je izvoljen za častnega občana mesta Prage.

SILEN POTRES.

Peterburg, 5. januarja. V Taškendu in v Vjernyju je bil silen potres. Potres je trajal 5 minut in porušil mnogo hiš. Prebivalstvo je napol običeno letalo na ceste. Mnogo oseb je ubitih. Potresni sunki se še vedno ponavljajo, je pa silen mraz 10 stopinj R. tako, da se je batiti, da na prostem zmrzne več tisoč ljudi. Poroča se, da so uničene cele naselbine.

TRŽAŠKI SLOVENCI ZAHTEVAJO, DA SE TAKOJ SISTIRA LJUDSKO ŠTETJE!

Tržaška »Edinost« piše: V Novosady pri Olomucu na Moravskem je nemška občinska uprava razdelila le nemške popsne pole. Od občine imenovani komisari niso hoteli niti češki izpolnjevati popisne pole. Češki zaupniki so o tem obvestili okrajno glavarstvo, ki je takoj ustavilo daljno štetje in obljudilo, da bo dalo izvršiti dela po uradnikih okrajnega glavarstva, ki so zmožni češčine. — Tako na Moravskem. Hujše stvari se v Novosadyju gotovo niso godile, kakor se gode ob sedanjem ljudskem štetju v Trstu. Zato zahtevamo, da se tudi v Trstu takoj sistira vse ljudska štetje, odvzame magistratu vodstvo istega in poveri celo delo državnim organom. Le tako bo dala vlasta garancijo, da bo ljudsko štetje res prava slika narodnostnih razmer v Trstu.«

Ljubljanske novice.

Volitve v mestni zastop so pred durmi! Somišljeniki, somišljenice S. L. S., na shod!

Slovenska Ljudska Stranka sklicuje

SV. Treh kraljev dan ob 4. uru popoldne v veliko dvorano „Uniona“

SHOD

svojih somišljenikov - volilcev in volivk v ljubljanski mestni zastop.

1. Dr. Šusteršič: Politični in gospodarski položaj.

2. Dr. Krek: Občina in delavstvo.

S. L. S. razvije svoj občinski program!

Vhod v dvorano iz Frančiškanske ulice. — Pristop imajo samo somišljeniki in somišljenice S. L. S.

Ij Na II. rednem koncertu »Ljubljane« izvajane skladbe bodo za nas razen dveh vse nove. Znana in priljubljena sta mešana zvora »Zitno polje« in »Bučelar«, ki sta se rodila pred 35 leti. Pela se bodeta tik pred »Pemijo Žrjavov«, ki je povsem moderna interesantna in veličastna skladba na besede dr. L. Lenarta, posvečena Gerbiču ob sedemdesetletnici od skladatelja St. Premrla. Tu bo torej imelo občinstvo priliko opazovati naš preobrat na glasbenem polju. Neizrečeno ljubki in toplo občuteni so moški zbori, kratke skladbe v narodnem duhu, katerih dvoje, »Vabilo« in »Slavček«, daj mi svoje petje, je posvečenih skladate-

ljevi g. soproti. Vsem tem zborom svojim je napisal Gerbič sam besedilo. Takisto tridejanski operi svoji »Kress«, ki bo našla svojo pot do slovenskega odra. Pesem Barbe iz nje je v rokah gospice M. Peršlove, ki jo prednaša na povsem lasten in obično prikupen način. »Sanctus« in »Benedictus« sta iz najnovejše maše Gerbičeve, v motivih zanimiva, mogočna v akordih. »Pleni sunt coeli« in sosebno »Hosana« sta naravnost silna. Po svoji obsežni tematični izpeljavi in karakterističnih jugoslovenskih motivih utegneta imponirati rapsodija in balada. Prva je menda najdaljše in največje, pol ure trajajoče simfonično delo v Slovencih in priča o izredni pridnosti in vztrajnem študiju skladateljevem. »Ave Maria« je čisto cerkveno delo, menjajoče soli in zbor. Izvajalo se je še na lvovskem konservatoriju, ko je bil Gerbič tamkaj profesor. Dopadalo je najodličnejšim krogom takozelo, da so morali lepo skladbo večkrat ponoviti. Harmonij in klavir igrala bodeta brata gg. Rudolf in Ludovik Bajde, violinisti solo izvaja koncertni mojster Slovenske Filharmonije g. Kalab. S pesmijo »Deleklica in ptič« počastil je velepriljubljeni skladatelj p. Hugolin Sattner sedemdesetletnico Gerbičeve. Ni treba povdorjati, da je tudi ta solospev biser v slovenski glasbeni literaturi in da bo vsakogar razveselil po svoji karakteristični in melodijoznosti. Program tega koncerta je torej sam ob sebi zanimiv, skozinsko domača roba, izvajana z domačimi močmi na čast domačemu skladatelju. Kdor ima srce za narod in njegovo kulturo, bo priznal, da »Ljubljana« v polni meri vrši svoje delo in da obširni, z velikim trudem ter jekleno vztrajnostjo naštudirani koncert zašluži vsestranske udeležbe. Sedeži in stožiča se že prodajajo v trafiki »Uniona«.

Ij Katoliško mladeničko društvo vključno vabi k božičnici, ki jo priredi svezek Treh kraljev dan, dne 6. januarja 1911 točno ob 6. uri zvečer v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Spored: 1. Fr. Ferjančič: Venček narodnih vojaških pesmi. Moški zbor. 2. M. Farkaš: Dolarska princesa. Tamburaški zbor. 3. M. Bajuk: Na Gorenjskem je fletno. Tamburaški zbor. 4. M. Farkaš: Ruski ciganski valček. Tamburaški zbor. 5. Govor. 6. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. (Igra v petih dejanjih. — Po Werner-Mehlerju priredil dr. Gr. P.) 7. Prosta zabava. Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K, II. vrste po 80 vin., III. vrste po 60 vin., stožiča po 40 vin. — Božičnica obeta biti jako zanimiva. Igra »Mlini pod zemljoi nam kaže krasno se razvijajoče krščanstvo v boju zoper poganstvo. Igra postavlja pred nas sliko, ko se podirajo hramovi malikov in nam razkriva vso propalost poganov, ko nas vodi v podzemeljske prostore, kjer so oni mučili nedolžne žrtve. Krščanstvo premaga poganstvo,

to nam konecno kaže igra, ki je zlasti primerna za božično predstavo.

Ij »Slovenske Filharmonije« — koncert Grünwald. Ljubljanskemu muzikalnemu občinstvu nudil se bo jutri izreden glasben užitek. Znamenita virtuozinja Judit Grünwald, bivša članica velikomestnega orkestra nastopi v koncertu »Slovenske Filharmonije« kot solistka na harfi. Začetek jutri ob 8. uri zvečer.

Ij Ločitev Hribarjevega zakona. Ločitev zakona bivšega župana je napravila v Ljubljani v vseh krogih globok utisek. Ločitev je zakril izključno le bivši župan Ivan Hribar. Dejstva, ki so privedla konečno do ločitve, segajo, kakor se nam poroča, iz zanesljivega vira za dolgo vrsto let nazaj. Gospa Milica Hribarjeva je pokazala uprav hevračen značaj, ker vključ vsem flagrantnim dogodkom ni hotela zahtevati ločitev zakona toliko časa, dokler je mislila, da bi to uternilo škodovati javni poziciji njenega soproga. Razume se pa, da v sedanjih razmerah ni imela nobenega povoda več, osvoboditi se vnanje zvez s svojim soprom, ko notranje itak davno več ni bilo.

Ij Umrl je danes zjutraj v Ljubljani po dolgem bolezhanju gosp. Anton Ravnik, uradnik »Gospodarske zvezze«, mlad, plenilen mož, katerega je vsak spoštoval, kdor ga je poznal. Pogreb bo jutri ob 2. uri popoldne iz mrtvačnice pri Sv. Krištofu. Pogreba se udeležita z zastavama S. K. S. Z. in »Ljubljana«, katerih zvest navdušen in požrtvovalen član je bil pokojnik. Svetila mu večna luč!

Ij Mešani zbor »Ljubljane« ima ju tri točno ob pol 11. uri dopoldne skušnjo.

Ij Pozdravni večer na čast gg. delegatom »Državne zvezze avstrijskih profesorskih društev« se vrši 6. t. m. v srebrni dvorani hotela »Union«; začetek ob 1/2 8. zvečer. — Gg. tovariše vabi k mnogobrojni udeležbi »Društvo slovenskih profesorjev«.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes, v četrtek zvečer se pojde tretjič Humperdinckova opera »Jan Koin Metka« (nepar). — V soboto prvič drama »Zavetje«, spisal Dario Nicodemi. Zopet za nepar. — V nedeljo popoldne ob pol 3. uri predstava za mladino ter se uprizori opera »Jan Koin Metka« (izven abonmenta; za lože par); zvečer ob 7. uri burka »Mišnica« (za par).

Ij Smrtna kosa. Danes zjutraj ob 3. je umrla v najlepši dobi svojega življenja 21-letna Helena Pečnik iz velečislane družine »Urbančkove« v Stožicah pri Ljubljani. Žalujoči rodbini naše sožalje!

Ij Našel je danes zjutraj na glavni pošti pri brzjavnem uradu c. kr. služba g. Avgust Ropič zlat prstan.

Ij Kidanje snega in snaženje ulic v Ljubljani se je v sredo zjutraj pričelo (Dalje na 6. strani.)

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam z bridkim srcem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical v lepše življenje našo predobro in preblago hčer, oziroma sestra, svakinjo in tetu, gospodično

Heleno Pečnik

večkrat prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v četrtek ob 3. zjutraj v najlepši dobi 21. let.

Pogreb drage ravnke bo v soboto, dne 7. januarja t. l. ob 3. uri popoldne na pokopališče k sv. Juriju v Stožicah.

Predrago Leno priporočamo v molitev in v blag spomin!

Stožice pri Ljubljani, dne 5. januarja 1911.

Ivan in Ivana Pečnik

starši
Fran, Alojzij, Ivan, Anton in
Stanko

bratje,

Ivanček in Marijan
vnuka.

Ivana omož. Pavšič in Marija
sestre,

Ivan Pavšič
c. kr. dež. vladni račun. asist.
svak.

Tovarniška-var-
stvena znamka: „IKO“

Cenzur začasno
postavljeno photo.

H. SUTTNER urar. prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine

Ljubljana Mestni trg in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Razglas.

Pril 46. Žrebanju srečk ljubljanskega mestnega loterijskega posojila, ki se je vršilo 2. januarja 1911.
je bilo izzrebanih naslednjih 800 številk:

Št.	32607	z dobitkom	K	50000—
"	58167	"	"	3000—
"	70479	"	"	2000—
"	12127	"	"	1000—
"	12857	"	"	1000—
"	3038	"	"	1000—
"	2472	"	"	1000—
"	39782	"	"	1000—
"	47827	"	"	600—
"	9274	"	"	600—
"	71515	"	"	600—
"	18214	"	"	600—

Št.	92	233	243	274	313	462	644	647	700	776	780	1010	1028	1288	1342	1363	1509
1571	1897	2068	2152	2227	2315	2399	2429	2541	2844	2924	2949	2954	2963	3029	3049	3066	
3239	5348	3378	3532	3569	3736	3884	4047	4151	4152	4234	4284	4336	4734	4763	5083	5112	
5121	5198	5307	5459	5491	5565	5652	5730	5810	5959	5985	6096	6432	6580	6594	6800	6631	
6643	6728	6917	6962	7056	7205	7374	7466	7603	7668	7701	7938	7944	7956	8048	8248	8412	
8464	8465	8598	8610	8658	8716	8773	8817	8862	9050	9216	9242	9461	9597	9649	9913	9940	
9950	9956	9992	10155	10171	10237	10249	10298	10356	10379	10383	10456	10506	10538	10780			
10837	10857	10899	10943	10961	11028	11032	11150	11159	11191	11353	11470	11531	11601				
11635	11647	11791	11838	11949	12078	12173	12181	12245	12336	12416	12609	12628	12890				
12003	13211	13219	13362	13405	13419	13577	13624	13736	13818	13829	13893	14113	14207				
14465	14479	14499	14510	14593	14616	14765	14805	14999	15032	15070	15092	15113	15195				
15261	15338	15410	15503	15593	15651	15837	15844	15887	16032	16126	16152	16228	16278				
16310	16442	16470	16499	16550	16589	16651	16712	16713	16714	16785	16838	16847	16991				
17072	17117	17242	17504	17552	17843	17920	17929	18005	18388	18404	18423	18441	18447				
18505	18507	18593	18628	18660	18703	18791	19004	19026	19031	19099	19212	19448	19481				
19560	19638	19888	20246	20304	20418	20501	20514	20517	20566	20588	20610	20716	20720				
20835	20933	20965	20981	20993	21068	21316	21352	21380	21386	21508	21563	21612	21638				
21668	21815	21880	22084	22182	22545	22624	22695	22791	22889	22892	22997	23083					
23092	23207	23238	23249	23263	23292	23300	23337	23356	23362	23367	23629	23660	23755				
23860	23865	23897	24005	24072	24209	24365	24460	24550	24824	24867	24934	25099	25103				
25107	25288	25604	25962	26261	26503	26634	27014	27095	27209	27259	27310	27385	27496				
27602	27686	27730	27764	27767	27792	27862	27894	28024	28225	28421	28571	28713	28776				
28824	28977	28993	29031	29134	29171	29186	29195	29222	29413	29589	29637	29772	29969				
29988	30033	30243	30424	30451	30551	30616	30656	30727	30866	30897	30947	30953	30958				
31034	31106	31164	31215	31573	31745	31889	31905	32125	32527	32616	32644	32773	33001				
33095	33120	33135	33187	33258	33296	33300	33409	33414	33460	33550	33620	33970	34579				
34690	34714	34808	35046	35119	35367	35407	35664	35699	35748	35914	35953	36034	36242				
36272	36311	36527	36568	36705	36827	36899	36911	36993	37512	37573	37584	37660	37664				
37784	37786	37882	38171	38229	38278	38589	38630	38671	38684	38686	39065	39079					
39175	39342	39566	39567	39659	39675	39818	39853	39875	39900	40142	40307	40350	40444				
40500	40617	40700	40734	40865	40878	40929	41041	41103	41140	41201	41220	41318	41748				
41769	41863	41894	41903	41920	42003	41123	42150	42167	42682	42729	42978	43208					
43361	43465	43509	43513	43750	44043	44052	44068	44167	44281	44337	44362	44605	44843				
44845	44944	45074	45276	45576	45622	45635	45816	45827	45978	46016	46138	46292	46515				
46689	46705	46752	46830	46950	46971	47176	47242	47360	47363	47439	47602	47606	47712				
47940	47947	48020	48423	48471	48486	48562	48748	48801	48810	49192	49203	49217	49748				
50024	50283	50573	50575	50647	50687	50821	50983	51098	51135	51182	51350	51387					
51515	51603	51641	51709	51741	51815	51844	51848	51862	52009	52132	52147	52158	52161				
52198	52437	52513	52637	52791	52859	53013	53060	53083	53219	53268	53283	53359	53369				
53406	53610	53821	54013	54014	54159	54204	54294	54331	54437	54460	54662	54801	54830				
55052	55173	55192	55271	55453	55553	55676	56044	56080	56087	56103	56154	56180	56217				
56219	56466	56713	56897	57313	57470	57562	57597	57680	57729	57867	57869	58099					

Od doslej izžrebanih srečk, se nastopne se niso predložile v izplačilo:

Št.	40651	z dobitkom	K	50000-
"	9180	"	"	1000-
"	23087	"	"	1000-
"	41027	"	"	1000-
"	66728	"	"	1000-
"	12463	"	"	600-
"	25735	"	"	600-
Št.	32	135	161	238
1504	1522	1523	1649	1700
3660	3845	4052	4066	4247
5215	5699	5707	5771	5795
7132	7257	7502	7521	7522
8826	8930	9078	9159	9253
10408	10460	10688	10696	10716
11409	11500	11750	11751	11877
13040	13223	13276	13313	13315
14064	14088	14271	14412	14447
15506	15420	15450	15926	16069
17232	17304	17548	17561	17571
18433	18464	18552	18621	18634
19403	19487	19631	19698	19738
21491	21493	21543	21853	21984
22717	22862	22934	22954	23102
24036	24047	24060	24081	24179
25318	05458	25485	25520	25537
26156	26178	26335	26627	26630
27880	27908	27932	28144	28219
28707	29044	29301	29477	29549
30394	30523	30619	30760	30811
31804	31815	32111	32123	32283
33677	33773	33888	33929	34007
34512	34688	34694	34706	34738
35658	35666	35761	35789	35921
36463	36470	36641	36931	37019
37781	37816	37854	37934	37972
39132	39139	39194	39206	39224
40277	40345	40497	40645	40736
41783	41792	41887	42043	42080
42905	42923	43097	43184	43280
44597	44654	44948	44950	45061
45770	45832	45908	46030	46193
46534	46615	46677	46707	46823
47445	47730	47734	48056	48104
48947	48965	49001	49085	49132
50099	50172	50300	50482	50694
51636	51679	51853	51876	51934
53063	53210	53291	53403	53609
54748	54812	54899	54936	54966
55591	55653	55731	55737	55777
56621	56673	56742	56758	57028
57683	58032	58465	58824	58933
59998	60073	60370	60941	61096
62189	62377	62545	62705	62871
64183	64259	64396	64420	64474
65366	65575	65649	65690	65747
66639	66664	66711	66762	66785
68104	68128	68220	68237	68346
68933	69076	69160	69170	69261
70628	70661	70788	70789	70883
71969	71985	72003	72108	72230
72866	72913	73017	73214	73497
74185	74269	74489	74672	74773

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

V imenu vseh sorodnikov javljamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nepozabni, iskreno ljubljeni oče in stric, gospod

MATIJA KOREČIN
posestnik

danes ob 8. uri zvečer po zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 70. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnkega bo v petek dne 6. jan. 1911. ob 4 uri popoldne iz hiše žalostni na Logu na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovali v raznih cerkvah.

Dragega rajnkega priporočamo v pobožno molitve in blag spomin.

Radna pri Sevnici, 4. jan. 1911.

Zaljuboči ostali.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m., sred. zračni tlak 736,0 mm

Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Vpadanja v 24 urah v mm
4. 9. zveč.	731,8	-0,1	sl. vzh.	oblačno	
5. 7. zjutri.	731,6	-0,6	sl. jug.	snež.	3,6
2. pop.	732,7	0,9	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temp. -0,4° norm. -2,7°

Prvi slovenski fotografiski atelijé

D. ROUŠEK

u Ljubljani

Kolodvorska ulica 32a

Ustanovljen leta 1890.

Slav. občinstvu vladu naznanjam, da sem otvoril

vinotoc

v Ljubljani na St. Peterskemu nasipu št. 43 (prej Tost), kjer budem po zmernih cenah točil najboljša ter zajamčeno pristna vina iz moje zaloge.

Za prigrizek se bode postreglo z mrzliji jestvinami. Priporočam se najudaneje za mnogobrojni posez.

Rojzij Zajec
vinotrezec, Spodnja Šiška.

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov

Hirske Bistrice

priporoča svoje izdelke kakor: raznovrstne cevi, flakonke plošče v vseh barvah, vse vrste okraskov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko, marmortane in navadne stopnjice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete. Naročila se izvrše točno in po najnižjih cenah. Kakovost izdelkov je izborna.

55

Uradništvo "Gospodarske zveze" naznanja žalostnim srcem pretužno vest, da je njega tovariš, gospod

Anton Ravnik

uradnik »Gospodarske zveze«

previden s sv. zakramenti, danes dne 5. prosinca ob 8 1/4 uri zjutraj v Gospodu preminul.

Pogreb bo dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maše zadušnice se bo brala v stolnici.

Blag mu spomin!

Ljubljana, dne 5. prosinca 1911.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik

pekarija in slaščičarna

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Po svetu.

Izredno potovanje. Angleški listi poročajo, da je Jos. Vitouš, rodom Čeh, prišel z navadnim motornim čolnom iz Cleveland, oziroma z Erieskega jezera dol in Florida, to je pot, ki znaša dobro 3000 milij. Za to pot je rabil 43 dni. Sel je po Erie do Buffalo, potem po Erie kanalu v Hudson reko, odkoder je došpel na Atlantik. Med potjo ga je večkrat dohitela huda nevihta, posebno na morju, in parkrat je bil on in njegova družina v smrtni nevarnosti. Vitouševa žena je bila tako zbolela, da ji je moral dati alkohol pri kompasu na čolnu kot zdravilo. Za to svojo vožnjo je dobil Vitouš nagrado tri tisoč dolarjev. Zanimivo je, da je bil Vitouš srečno stavec.

Morilec prosi, naj se ga obesi. Iz Kalamozoo v ameriški državi Michigan se poroča: Osemnajstletni Grk George Bluhas, ki je umoril v zadnjem poletju Eftimiasa Stergioussia, bil je obsojen v dosmrtno ječo. Ko je zvedel svojo obsobo, prosil je, naj ga raje obesijo, kot ga pa pošljejo za čas življenja za železno ograjo.

Za zgradbo ženske bolnišnice s samo ženskimi zdravniki je berolinski »Licejski klub« ustanovil podobor, ki zbira doneske in pripravlja predmeta. S predavanji sodelujejo odlični znanstveniki in politiki.

Kitajska kita ostane. Iz Pekina se poroča, da je bila s cesarskim ediktom odločno zavrnjena prošnja državnega odbora, naj se prepove Kitajcem nositi kite ter dovoli izprenembra kroja oblike.

Liberalizem in ženstvo na Nemškem sta dva čudna zaveznika. V imenu svobode in za svobodo kliče liberalizem ženstvo v svoje vrste a ta svoboda se pa takoj neha, kakor hitro se gre za ženske pravice. Združene liberalne stranke so sicer sprejeli več žensk v svoje odbore in celo v predsedstvo, a v program so vstavile glede ženskih pravic le par akademičnih splošnih fraz. Vsled tega se del liberalnega ženstva hudo punta, pa ga skušajo tolažiti z izjavami posameznih liberalnih voditeljev. Pomagajo pa tudi nekatere ženske voditeljice, katerim je liberalizem prvi in glavni cilj; v ospredju stoji zlasti dr. Gertruda Bäumer, ki je igrala večjo vlogo tudi na kongresu »svobodnega krščanstva«.

Ženska občinska volivna pravica na Norveškem. Na Norveškem so se ravnikar izvršile prve občinske volitve, odkar imajo ženske enako volivno pravico z moškimi. Nasproti 39.000 moškim volivcem je ostalo 54.000 ženskih, a vendar se položaj strank ni skoro nič izpremenil. Strah, da bodo ženske povsodi pomagale socialnim demokratom do zmage, se ni uresničil in so konservativci zvezani z liberalci ohranili svoje postojanke. Socialni demokrati so pridobili le nekaj novih mandatov.

Silvestrova noč v New-Yorku. »Daily Telegraph« poroča, da se je popilo, kot dokazuje neka statistika, v Silvestrovici noči v New-Yorku za pet milijonov dolarjev šampanjca. Enak znesek se je izdal za soupeje.

Prebivalstvo ameriških Združenih držav. Prebivalstvo Združenih držav znaša 91,972.266, izvzemši zunanja ozemlja. Skupno prebivalstvo Združenih držav, všeči Hawaii, Alasko in Porto Rico, po 13. ljudskem štetju, ki se je vršilo dne 15. aprila 1910, pa znaša 93,402.151. Skupna pomnožitev prebivalstva te dežele med zadnjim desetletjem znaša 16,145.521 ali 20,9 odstotka proti 77,256.630 leta 1900. Pomnožitev leta 1890., ko je imelo prebivalstvo Združenih držav 62,979.766 duš, je znašala 14,276.864 ali 22,7 odstotka. Prebivalstvo v Severni Ameriki ležečega ozemlja Združenih držav, ki znaša 91,972.266, se je pomnožilo za 15,977.691 ali 21,0 odstotkov proti 75,994.575 leta 1900.

Krvav dogodek v vojašnici. »Alto Adigo« poroča o krvavem dogodku, ki se je zgodil v tridentski deželnobram-

bovski vojašnici pred nekaj tedni, o katerem pa se je še-le sedaj zvedelo. Dva narednika sta se sprla, ker je eden izmed njiju avanziral. Starejši narednik je v prepisu potegnil sabljo proti svojemu tovarišu, ki pa je pograbil neko puško ter je hotel streljati nanj, kakor tudi na nekega došlega poročnika. Več vojakov in nek drug častnik so prihiteli zraven ter potisnili besnega narednika v neko sobo, ki so jo zaklenili, prej so mu še vzeli puško. Zaklenjen v sobi, pa je našel dovolj pušk in streljiva ter začel streljati v vrata. Situacija je postajala vedno bolj nevarna. Navedeni častnik je hitel z oddelkom vojakov na cesto ter pustil streljati skozi okno na narednika, ko se ni hotel udati. Eden izmed strelov je ranil narednika na nogi, da se je zgrudil. Šele potem so mogli udreti vojaki s hodnika vojašnice v sobo, kjer so narednika zvezali. Ranjenca so prepeljali zvezane v garnizijsko bolnišnico.

Služba božja v goreči cerkvi. »Ameriški Slovenec« poroča: Philadelphia, Pa., 11. decembra. — Rev. James J. Kane, župnik rimsko-katoliške cerkve sv. Rafaela, je danes prejkone preprečil paniko in poškodbe mnogih svojih župljjanov, ako ne več smrtnih slučajev, ko je mirno nadaljeval pevajoč sv. mašo v cerkvi, medtem ko se je dim od ognja v pritličju valil skozi razpoke v podu ravno pod oltarno ograjo, ki so mu pozneje sledili plameni. Ogenj se je očividno zajedal že dalje časa, ko ga je povzročila preražgreta peč. Med mašo je cerkovnik obvestil duhovnika, da poslopje gori, in ta mu je zašepetal, naj pokliče požarno brambo in začne gasiti plamene z gasilnim orodjem, s katerim je bila cerkev opremljena. Ko je dal ta navodila, je Father Kane mirno nadaljeval službo božjo. Končno je bil dim tako gost, da verniki skoro niso mogli videti duhovnika, a lahko so slišali njegov glas, ki je prihajal do njih skozi oblake dima. Po končani maši so začeli verniki, katerih je bilo na srču mato zaradi grdega vremena, besno pritisnati proti vratom. Mirno je stopil Father Kane pred oltarno ograjo in je obvestil prestrašene ljudi, da služba ni končana, dokler ne bodo izven cerkve, in nato so jo mirno zapustili in ne kašir divja čreda. Mirnost njihovega župnika je učinkovala na župljane, da so pozabili na svoj strah in mirno šli na ulico. Koj nato se je Father Kanes preoblekel in je začel tako uspešno gasiti ogenj, da je bil ta že omejen, ko je dospela požarna bramba.

Spominjajte se pri vseh pridivtih, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Zelodčne kapljice lekarnarja C. Brady, prej Marijaceljske kapljice imen. s sliko Marijaceljske Matera Božje kot varstveno znamko

so najboljše, nad 30let preiskušeno sredstvo proti motenju v prebavi vseh vrst, gorečici, zaprtju, glavobolu in težkočam v želodcu, tvoriti želodčne kislino itd.

Varuje naj se pred podobno glasčimi ponarejanji in pazi naj se na zraven stojecu varstveno znamko s podpisom: *C. Brady*.

Dobi se v lekarni: — Razpoljila na deželni lekarni C. Brady, Dunaj 1, Fleischmarkt 2/4-2. 6 stelečne za K 5—3. dovojne stelečnice za K 4-50 franko. 3207

3207

Zaradi inventure izredno znižane cene:

Raglan	za dame preje K 40—	sedaj K 12—
gledaliska mantila	" 40—	" 12—
pajetot	" 60—	" 16—
pelerina	" 15—	" 8—
kratki kožuh zagospode	" 60—	" 30—
zimska ali športna suknja	" 40—	" 18—
obleka	" 16—	" 16—

Otroče obleke pod vsako ceno.
Angleško skladische oblek O. Bernatovic
Ljubljana, Mestni trg 5.

25

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

lastnik prve največje slovenske svečarne v Gorici
ulica sv. Antona štev. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbnikom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Glasovir

in razno pohištvo se ceno proda radi preselitve.

Ambrožev trg 3, I. nadstropje. 28

Josip Vidmar

tovarnar dežnikov in solnčnikov v Ljubljani naznana slavnemu občinstvu, da je svojo

podružnico na Starem trgu 4

z 31. decembrom 1910

opustil.

Za izkazano zaupanje moji opuščeni podružnici se vladljuno zahvaljujem in prosim blagohotno sedano naklonjenost tudi moji glavni trgovini Pred škofijo in podružnici v Prešernovi ulici št. 5 izkazati. 24

Blagajničarka

se sprejme za neko tukajšno kavarno. Več poizvise pri upravnosti „Slovenca“ 26

Veletrgovina specerijskega blaga in deželnih pridelkov

ANTON KOLENC

Narodni dom Celje Graška cesta 22.

(v lastnih hišah).

Naznana, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po na višjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumro, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho.

Predivo v vsaki množini se kupi kakor tudi solnate vrte.

Priporočam gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah.

Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavjam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom po najnižjih cenah. Nadalje premog na cele vozove debel po 2:10, droben po 1:40 K 100 kg na dom postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

Najstarejša svečarska turka

Fr. Šupenc

Ustanovljena leta 1800

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče za cerkev, pogrebe in procesije, voččene zvitke, izborni med-pitanec, koji se dobiva v steklenicah, škalnah in škafih poljubne velikosti. — Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkah, kakor tudi vosek in suho satovce po kolikor mogoče visoki ceni. Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. — Ljubljana, Prešernova (Slonova) ulica 7, Perlesova hiša.

3306

V založbi
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
ravnokar izšlo:

Slavoj Klepec
Zbirka slovenskih citatov in aforizmov
broširana K 2-50, vezana K 3 50, po pošti 20 vin. več.

Z večjo roko in z dobrim okusom je Slavoj Klepec v tej knjigi zbral 1086 aforizmov in citatov iz slovenske književnosti ter jih uredil po abecednem redu. Knjiga je visoke književne vrednosti, zakaj v njej se zreali mišljenja v ustvovanje odiščenih slovenskih pisateljev, mislecev in pesnikov. „Aforizmi in citati“ niso, da bi jih čitatelj prebiral zdržema; ali pomalem uživanji podajajo čvrsto duševno brano, zlasti ker odpirajo širok pogled v veliki razvoj slovenske književnosti od Prešernovih časov do današnjih dñi. Tukaj so zbrane raznotere dragocenosti, ki bi bile na čast tudi vsakemu velikemu narodu.

Dobiva se v vseh boljših knjigarnah ali pa naravnost iz založbe Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Štef.